

wyrażone przy 2 woltach i bardzo wyraźnie występuje przy 80 woltach, należy więc przypuszczać, iż jest ono spowodowane termojonicznym efektem metalu soli, wydzielonego na elektrodzie z płomienia przez prąd. Różnica w ruchliwości jonów, a również istnienie zjawiska termojonicznego na katodzie w płomieniu wodorowym, utrudnia w znacznej mierze wyjaśnienie wpływu, jaki wywiera skład chemiczny płomienia na przewodnictwo par soli. Jeżeli porównamy ze sobą dane, odnoszące się do gorącej anody, wtedy niewielka przewaga będzie po stronie przewodnictwa w płomieniu chlorowodorowym; jednakże tę różnicę można przypisać wyższej temperaturze wspomnianego płomienia. Przy jednakowych temperaturach, prawdopodobnie, przewodnictwo soli byłoby niezależne od płomienia.

5. Płomień chlorowodorowy, jak wspomnieliśmy, wykazuje lepsze przewodnictwo przy gorącej anodzie, co tłumaczymy sobie większą ruchliwością jonu dodatniego. Nie wykluczone jest, jednakże, przypuszczenie, iż rozżarzona platyna w atmosferze chloru posiada zdolność wysyłania dodatnich nabożów. Badania, które były dokonane celem sprawdzenia tej hipotezy, doprowadziły do wręcz przeciwnego wniosku: nawet w tych wypadkach, kiedy platyna w powietrzu wysyła więcej dodatnich nabożów niż ujemnych (słabe żarzenie), zamiana powietrza na chlor powoduje bardziej obfitą emisję nabożów ujemnych.

Pierwszy Zjazd Fizyków Polskich.

Premier Congrès de Physiciens Polonais.

W początku kwietnia 1923^{r.} odbył się w Warszawie pierwszy Zjazd Fizyków Polskich, zorganizowany przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Fizycznego.

Celem Zjazdu był przegląd dorobku naukowego Fizyków Polskich w okresie czasu od 1911 r. do 1923 r. Udział w Zjeździe brali profesorowie i inni pracownicy naukowcy wszystkich Wyższych Uczelni w Polsce i nauczyciele szkół średnich. Liczba uczestników Zjazdu dochodziła do 200.

Zjazd rozpoczęto posiedzeniem wspólnym ze Zjazdem Chemików we środę d. 4 kwietnia o godz. 11 rano w Auli Politechniki. Na posiedzeniu tem, po przemówieniach powitalnych Prof. Władysława Natanson'a i Prof. Ignacego Mościckiego, odbyły się wykłady Prof. L. Marchlewskiego na temat „Znaczenie Chemji dla narodu“ i Prof. Cz. Biało-brzeskiego — „Fizyka a rzeczywistość“.

Następne obrady Zjazdu odbywały się w Zakładzie Fizycznym Uniwersytetu. Przewodniczącym Zjazdu obrano Prof. K. Zakrzewskiego.

Na Zjeździe wygłoszone zostały następujące referaty:

Prof. St. Kalinowski. — *Wyniki dotychczasowe i stan obecny badań magnetyzmu ziemskiego w Polsce.*

Prof. Dr. Mieczysław Wolfke. a) *Sprawozdanie z prac własnych od r. 1911;* b) *Wysokie napięcie transformatora Tesli.*

Prof. Dr. Zygmunt Klemensiewicz. — *Równy rozdział energii w teorii promieniowania.*

Prof. Dr. Jan Stock. — *O pewnym zjawisku osmozy elektrycznej.*

Prof. St. Landau-Ziemecki. — *Dysocjacja a własności optyczne pary jodu.*

Dr. Wacław Werner. — *Kształcenie nauczycieli Fizyki.*

Prof. Dr. Stanisław Zaremba. — *Sprawa kontroli doświadczalnej Teorii Względności.*

Prof. Cz. Białobrzeski. — a) *O pracach własnych;* b) *O teorii absorpcji*

Prof. Dr. A. Denizot. — a) *O wahadle i giroskopie Foucault'a;* b) *O ciśnieniu promieniowania.*

Prof. Dr. Ludwik Wertenstein. — a) *O naboju promieni β ;* b) *Z badań nad gazami bardzo rozrzedzonymi.*

Prof. Dr. Stefan Pieńkowski. — a) *Adsorbcja słaba roztworów niejonizowanych;* b) *Potencjał przy wyładowaniu przez krótkie iskry.*

Prof. Dr. Czesław Reczyński. — *O promieniach dodatnich.*

Prof. Dr. Konstanty Zakrzewski. — *O działalności Krakowskiego Zakładu Fizycznego w okresie 1918 — 1923 r.*

P. Marja Asterblumówna. — *Zmiany trwałe przy fluorescencji cieczy.*

P. Cezary Pawłowski. — *Stosowność prawa Beera do ośrodków mętnych.*

Prof. Władysław Smosarski. — *Badanie teoretyczne wahań temperatury na powierzchni ziemi.*

P. Edward Stenz. — *O badaniach promieniowania słonecznego w Polsce.*

Prof. Mieczysław Pożaryski. — *Demonstracja kinematografu inż. Śliwińskiego w zastosowaniu do zjawisk fizycznych.*

P. Kazimierz Grabowski. — a) *Zasady energetyki,* b) *o Teorii Względności.*

Zjazd zakończono posiedzeniem wspólnym ze Zjazdem Chemików w sobotę d. 7 kwietnia popołudniu.

Dla członków Zjazdu zorganizowano następujące wycieczki:

- 1) Stacja Radjotransatlantycka na Powązkach.
- 2) Obserwatorium Magnetyczne w Świdrze.
- 3) Politechnika i Stacja filtrów.
- 4) Fabryka „Perun“ na Pradze (ciekłe powietrze).
- 5) Stacja odbiorcza Radjo w Grodzisku.

Résumé.

Au mois d'avril 1923 a été organisé à Varsovie le premier Congrès des Physiciens Polonais. On a présenté au Congrès les résultats des recherches des physiciens polonais faites depuis 1911. On trouvera ci-dessous un aperçu des communications présentées.

M. St. Kalinowski. — *Les observations du magnétisme terrestre en Pologne.*

M. Mieczysław Wolfke. — a) *Recherches personnelles de l'auteur;* b) *Sur la différence des potentiels du transformateur de Tesla.*

M. Zygmunt Klemensiewicz. — *Sur la loi d'équipartition de l'énergie dans la théorie du rayonnement.*

M. Jan Stock. — *Un phénomène d'osmose électrique.*

M. Landau-Ziemecki. — *La dissociation et les propriétés optiques de la vapeur d'iode.*

M. Wacław Werner. — *Sur les méthodes pouvant servir à l'éducation des professeurs de Physique dans les écoles secondaires.*

M. Stanisław Zaremba. — *Sur la théorie de la relativité.*

M. Czesław Białobrzęski. — a) *Recherches personnelles de l'auteur;* b) *Sur la théorie de l'absorption du rayonnement.*

M. A. Denizot. — a) *Sur le pendule et le gyroscope de Foucault* b) *Sur la pression de radiation.*

M. Ludwik Wertenstein. — a) *Sur la charge de particules β ,* b) *Recherches sur les gaz ultrararéfiés.*

M. Stefan Pieńkowski. — a) *Sur l'adsorption faible des dissolutions non ionisées;* b) *Différence de potentiels dans les décharges par les étincelles courtes.*

M. Czesław Reczyński. — *Sur le rayonnement positif.*

M. Konstancy Zakrzewski. — *Sur l'activité de l'Institut de Physique de l'Université de Cracovie.*

Mlle Marja Asterblum. — *Modifications permanentes dans les liquides fluorescents.*

M. Cezary Pawłowski. — *Sur l'application de la loi de Beer aux milieux troubles.*

M. Witold Pogorzelski. — *Recherches personnelles de l'auteur.*

M. Władysław Smosarski. — *Recherches théoriques sur les variations de la température à la surface terrestre.*

M. Edward Stenz. — *Sur les observations du rayonnement solaire en Pologne.*

M. Mieczysław Pożaryski. — *Sur l'application d'un appareil cinématographique dans l'enseignement de Physique.*

M. Kazimierz Grabowski. — a) *Principes d'Energétique;* b) *Sur la théorie de la relativité.*